

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 234.019 van 3 maart 2016
in de zaak A. 218.330/XII-8079**

In zake:

1. de BV ovv CVBA ERNST & YOUNG
BEDRIJFSREVISOREN
2. de BV ovv CVBA ERNST & YOUNG
ASSURANCE SERVICES
3. de BV ovv CVBA ERNST & YOUNG
ACCOUNTANTS
4. de BV ovv CVBA ERNST & YOUNG
FIDUCIAIRE
5. de BV ovv BVBA FINVISION
BEDRIJFSREVISOREN

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Hendrik Vermeire
kantoor houdend te 9000 Gent
Kortrijksesteenweg 956
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VLAAMSE GEMEENSCHAP
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Jens Debièvre en Lore Derdeyn
kantoor houdend te 1000 Brussel
Havenlaan 86c, b 113
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partijen:

1. de BV CVBA DELOITTE BEDRIJFSREVISOREN
2. de BV CVBA GRANT THORNTON
BEDRIJFSREVISOREN

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten William Timmermans, Katrien Espagnet en
Julien Gaul
kantoor houdend te 1000 Brussel
Havenlaan 86c, b 414
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 5 februari 2016, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van:
 - “- de beslissing van 20 januari 2016 van verwerende partij tot gunning van de ‘Overheidsopdracht voor aanneming van diensten - Financiële controle op het Gemeenschapsonderwijs - AgODi/AOP/2015/1’ aan ‘Deloitte & Grant Thornton’;
 - de impliciete beslissing van 20 januari 2016 van de verwerende partij om deze opdracht niet aan verzoekende partijen te gunnen”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Met een verzoekschrift van 15 februari 2016 hebben de bv cvba Deloitte Bedrijfsrevisoren en de bv cvba Grant Thornton Bedrijfsrevisoren gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen.

De verzoekende partijen hebben een pleitnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 februari 2016, om 10.00 uur.

Kamervoorzitter Dierk Verbiest heeft verslag uitgebracht.

Advocaat John Devers, die *loco* advocaat Hendrik Vermeire verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Jens Debièvre, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat William Timmermans, die verschijnt voor de tussenkomende partijen, zijn gehoord.

Auditeur Inge Vos heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Regelmatigheid van de procedure

3. De “aanvullende nota” van de verzoekende partijen, als stuk niet gekend in de procedureregeling, wordt uit het debat geweerd, alleen reeds omdat de laattijdige indiening ervan het auditoraat, de verwerende en de tussenkomen de partijen de kans ontnam om deze degelijk te onderzoeken.

IV. Feiten

4.1. De verwerende partij schrijft een opdracht voor de aanneming van diensten uit betreffende de financiële controle op het Gemeenschapsonderwijs.

De looptijd van de opdracht bedraagt vier jaar.

Er wordt gekozen voor de procedure van de open offerteaanvraag.

4.2. De opdracht wordt bekendgemaakt in het Bulletin der Aanbestedingen op 19 oktober 2015 en in het Publicatieblad van de Europese Unie op 23 oktober 2015.

4.3. In de aankondiging wordt als voorwaarde voor deelname aan de opdracht vermeld dat elk van de vijf accountants die voor de opdracht zullen instaan, moet zijn ingeschreven bij het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten of bij het Instituut der Bedrijfsrevisoren.

4.4. Het op de opdracht toepasselijk bijzonder bestek met nr. AgODi/AOP/2015/1 vermeldt de volgende gunningscriteria:

“De gunningscriteria zijn:

- de kwaliteit van het voorstel (50%), met als subcriteria:
 - de wijze waarop verzoekers hun opdracht zullen organiseren, wijze van samenwerking met de verificatiediensten, planning (30%);
 - de wijze van rapportering (10%);
 - manier waarop de adviserende rol wordt uitgewerkt (5%)
 - voorstel met betrekking tot bijkomende controleopdrachten (5%).
- de prijs (50%), met als subcriteria:
 - verplichte hoofdopdracht (45%);
 - facultatieve bijkomende opdracht (5%).”

In het deel technische voorschriften van het bestek worden de artikelen 46 tot en met 54 van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 ‘betreffende het gemeenschapsonderwijs’ hernomen.

Inzake de in die artikelen voorgeschreven aanstelling van een “college van accountants” bevat het deel technische voorschriften van het bestek nog verduidelijking.

4.5. Er worden drie offertes ingediend.

4.6. In het gunningsverslag van 22 december 2015 wordt geoordeeld dat de drie inschrijvers voldoen aan de kwalitatieve selectiecriteria.

Na de toetsing van de offertes aan de gunningscriteria bevat het gunningsverslag de volgende samenvattende puntentabel:

“

	Mazars en Callens, Pirenne, Theunissen & Co	Deloitte & Grant Thornton	E & Y
Prijs	26,3	46,9	49,3
Kwaliteit	7,5	45	40
TOTAAL	33,8	91,9	89,3

”

Aldus wordt voorgesteld om de opdracht te gunnen aan “Deloitte & Grant Thornton ”.

4.7. Op 20 januari 2016 beslist de verwerende partij om overeenkomstig het gunningsverslag, waarvan de motivering en het besluit worden onderschreven, de opdracht te gunnen aan “Deloitte & Grant Thornton”.

Met een aangetekend schrijven, verzonden op 22 januari 2016 en e-mailbericht van diezelfde dag worden de verzoekende partijen in kennis gesteld van die beslissing. Als bijlage wordt een kopie gevoegd van de gemotiveerde gunningsbeslissing en het gunningsverslag.

V. Tussenkost

5. De verzoekende partijen tot tussenkost blijken voordeel te halen uit de bestreden beslissingen en hebben er belang bij dat de vordering wordt afgewezen. Bijgevolg moet hun verzoek tot tussenkost worden ingewilligd.

VI. Ontvankelijkheid van de vordering

6. Vooralsnog bestaat er geen noodzaak om over de door de tussenkomende partijen opgeworpen ontvankelijkheidsexceptie uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over die exceptie zouden alleen nodig zijn indien de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

VII. Schorsingsvoorwaarden

7.1. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

7.2. Te dezen is evenwel ook de wet van 17 juni 2013 ‘betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en

bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten' van toepassing.

Krachtens artikel 15, eerste lid, van die wet kan de uitvoering worden geschorst van de thans bestreden beslissingen in aanwezigheid van een ernstig middel of een klaarblijkelijke onwettigheid.

Overeenkomstig artikel 15, tweede lid, echter wordt de vordering tot schorsing voor de Raad van State uitsluitend ingesteld volgens een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

Er dient te dezen dan ook enkel nog te worden onderzocht of minstens één ernstig middel wordt aangevoerd, dan wel een klaarblijkelijke onwettigheid aanwezig is, die de nietigverklaring van de bestreden beslissingen kunnen verantwoorden.

VIII. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

8. In een eerste middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 47 van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 'betreffende het gemeenschapsonderwijs' *juncto* artikel 32 van de wet van 22 april 1999 'betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen', van artikel 25 van de wet van 15 juni 2006 'overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten' (hierna: wet van 15 juni 2006), van artikel 59 van het koninklijk besluit van 15 juli 2011 'plaatsing overheidsopdrachten klassieke sectoren' (hierna: koninklijk besluit Plaatsing), het beginsel *patere legem quam ipse fecisti* en het zorgvuldigheidsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partijen achten deze bepalingen en beginselen geschonden:

“Doordat, de bestreden beslissing, door de opdracht te gunnen aan ‘Deloitte & Grant Thornton’, de opdracht, zo verzoekende partijen aannemen, gunt aan twee rechtspersonen

Terwijl, artikel 47, § 1 van het Bijzonder Decreet van 14 juli 1998, alsook het bestek, voorschrijven dat een ‘college’ van vijf accountants moet worden aangesteld, en

Terwijl, artikel 32 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen voorschrijft dat telkens een opdracht zoals *in casu* wordt gegeven aan een vennootschap deze onder haar vennoten, zaakvoerders of bestuurders een vertegenwoordiger-natuurlijk persoon aanduidt die instaat voor de uitvoering van de opdracht in naam en voor rekening van de vennootschap.”

In de toelichting verwijzen de verzoekende partijen naar de arresten nr. 155.096 van 16 februari 2006 en nr. 220.165 van 3 juli 2012 van de Raad van State inzake de gunning van vergelijkbare opdrachten. Zij menen dat er sprake is van tegengestelde rechtspraak en bepleiten dat *in casu* de overwegingen van het arrest nr. 155.096 van 16 februari 2006 zouden worden bijgevalen.

Er valt volgens hen niet in te zien hoe vijf natuurlijke personen, in dienst bij twee verschillende rechtspersonen, wel het in artikel 47, § 1, van het voormelde bijzonder decreet van 14 juli 1998 bedoeld college zouden kunnen uitmaken terwijl vijf natuurlijke personen, in dienst van één enkele rechtspersoon, zulk college niet kunnen vormen. Ook in de voorliggende zaak wordt volgens hen in geen geval een college van vijf accountants ‘aangesteld’, doch betreft het slechts twee rechtspersonen.

De principale overweging van de Raad in het arrest nr. 220.165 om de bij het vernietigingsarrest nr. 155.096 gevestigde rechtspraak te wijzigen, namelijk dat er een juridische band lijkt te ontstaan tussen de vijf leden die door de twee onderscheiden rechtspersonen worden vooropgesteld en de aanbestedende overheid, kan volgens de verzoekende partijen in ieder geval niet worden bijgevalen.

Dergelijke stelling strijdt volgens hen immers manifest met het door artikel 32 van de wet van 22 april 1999 ‘betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen’ gestelde principe, dat telkens een opdracht zoals in artikel 34, 2°

of 6°, van die wet, waartoe huidige opdracht is te rekenen, wordt gegeven aan een vennootschap, deze onder haar vennoten, zaakvoerders of bestuurders een vertegenwoordiger-natuurlijk persoon aanwijst die instaat voor de uitvoering van de opdracht in naam en voor rekening van de vennootschap. Voormeld artikel 32 verhindert volgens hen dat er, bij inschrijving door twee rechtspersonen, een juridische band zou ontstaan tussen de vijf natuurlijke personen die de twee entiteiten naar voren zouden schuiven met het oog op het vormen van een “college”. Er ontstaat volgens de verzoekende partijen slechts een juridische band met de twee rechtspersonen, die voor de uitvoering van de opdracht één enkele natuurlijke persoon moeten aanwijzen.

Omdat de opdracht *in casu* werd toegekend aan ‘Deloitte & Grant Thornton’ terwijl de offerte van deze inschrijvers als onregelmatig had moeten worden geweerd omdat zij slechts uitging van twee rechtspersonen, schendt de bestreden gunningsbeslissing volgens de verzoekende partijen ook artikel 25 van de wet van 15 juni 2006 en artikel 95 van het koninklijk besluit Plaatsing, alsook het zorgvuldigheidsbeginsel dat de aanbestedende overheid immers verplicht tot een zorgvuldige evaluatie der offertes.

Beoordeling

9. De in het geding zijnde opdracht geeft uitvoering aan de artikelen 46 tot en met 54 van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 ‘betreffende het gemeenschapsonderwijs’.

Overeenkomstig artikel 47, § 1, van het voormelde decreet wordt de financiële controle op het beheer van de scholengroepen voor rekening van het Gemeenschapsonderwijs, verricht door een “college van vijf accountants”, hiertoe aangesteld door de regering voor een termijn van vier jaar.

10. In het arrest nr. 155.096 van 16 februari 2006 inzake cvba Accountantskantoor Van Wemmel e.a., overwoog de Raad van State in verband met dit college van vijf accountants onder meer hetgeen volgt:

“Overwegende dat in het bijzonder decreet noch in de parlementaire voorbereiding ervan nader wordt verduidelijkt wat met de term ‘college’ wordt bedoeld; dat, ingeval de decreetgever het van geen belang zou hebben bevonden dat de vijf accountants tegenover elkaar niet in een volledig onafhankelijke verhouding staan, hij had kunnen gewag maken van ‘vijf accountants’; dat hij echter in de genoemde bepaling een ‘college’ van vijf accountants heeft voorgeschreven en om die bepaling zinvol te maken, de interpretatie moet worden voorgestaan dat dergelijk ‘college’ niet gelijkgesteld wordt met om het even welke samenwerkingsvorm van vijf accountants; dat de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord daaromtrent de volgende overwegingen maakt:

‘[...]

art. 47, §1 van het Decreet. Daarin staat immers uitdrukkelijk dat het college van 5 accountants moet worden aangesteld door de Regering. Dat betekent dat elk van de 5 accountants door de Regering moest worden gekend bij naam en benoemd. Het doel daarvan is dat elk lid van het college zich, in volle onafhankelijk[heid] ook inlaat met enige controle op de prestaties en de integriteit van de anderen en daarover desnoods opmerkingen maakt. Dat een evenwicht wordt gevonden tussen verschillende leidende persoonlijkheden en benaderingswijzen en niet een hiërarchische structuur met een gezamenlijke doelstelling die vreemd is aan de bestaansreden van het college. [...]

In de bestreden beslissing is er slechts één enkele rechtspersoon aangeduid, die bovendien zelf ook de wettelijke titel van Bedrijfsrevisor voert. In werkelijkheid is er dus slechts één enkele bedrijfsrevisor aangeduid, die alle opdrachten uitvoert en waarvan de organen bepalen wie de rechtspersoon vertegenwoordigt bij de uitvoering, wie werkelijk de prestaties levert, zelfs niet noodzakelijkerwijs beperkt tot 5 ‘accountants’. Dat houdt o.m. het risico in dat de besluitvorming van het ‘college’ veeleer gebeurt op grond van de bevoegdheidsregels uit de statuten, en/of de interne reglementen, de interne feitelijke gezagsverhoudingen en de beslissingen van de bestuursorganen van de tussenkomende partij en niet op grond van individuele debatten en vrije stemmingen binnen het door de Decreetgever gewilde college van 5.

Een vennootschap met rechtspersoonlijkheid is geen college.’;

dat deze opvatting moet worden bijgevalen; dat één rechtspersoon niet als een ‘college’ mag worden beschouwd; dat in de bestreden beslissing de bevoegde minister ‘akkoord gaat om de opdracht te gunnen aan de CVBA Arthur Andersen’ en aldus in elk geval geen ‘college’ van vijf accountants aanstelt, in weerwil van de meervermelde bepaling van artikel 47, §1, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998, daargelaten de vraag of het hier niet de aanstelling van een of meer bedrijfsrevisoren betreft in plaats van accountants; dat de stelling van de verwerende partij, dat dergelijke conclusie zou inhouden ‘dat men de opdeling van de opdracht in loten zou

doen', niet kan worden betrokken op de hierboven aan de orde zijnde vraag naar de interpretatie van de term 'college' in de voormelde decreetsbepaling; dat in zoverre het middel gegrond is'.

11. Te dezen bepaalt het bestek ter zake in artikel 3 van de technische bepalingen:

“3. College van accountants

Het bijzonder decreet van 14 juli 1998 stelt dat de financiële controle gebeurt door een college van 5 accountants.

Dit houdt in dat deze vijf door de inschrijver met naam dienen te worden genoemd. De offerte die ze indienen is ondeelbaar. De vijf accountants moeten tegenover elkaar in een relatie van volledige onafhankelijkheid staan. Dit houdt in dat geen van hen bijvoorbeeld hiërarchische meerdere van een ander kan zijn.

Het is niet toegestaan vijf personen in te schrijven die in dienst zijn van de zelfde rechtspersoon. De inschrijvingen dienen de gehele opdracht te omvatten. De opdracht is ondeelbaar en zal slechts gegund kunnen worden aan inschrijvers die voor het geheel van de gevraagde diensten een voorstel doen. Meerdere rechtspersonen of natuurlijke personen kunnen daartoe een gezamenlijk voorstel indienen.

Elk van de vijf accountants moet ingeschreven zijn bij het Instituut van de Accountants en de Belastingenconsulenten of bij het Instituut der Bedrijfsrevisoren (zie hoger bij bepalingen inzake kwalitatieve selectie). Indien tijdens de loop van de uitvoering van de overeenkomst één van de leden van het college moet vervangen worden, wordt hij vervangen door een persoon die eveneens aan de kwalitatieve selectievoorwaarden voldoet. Behoudens gevallen van overmacht (ontslag, overlijden, langdurige afwezigheid) kan een lid van het college alleen worden vervangen met akkoord van de opdrachtgever.”

12. In het arrest nr. 220.165 van 3 juli 2012 inzake bvba Ernst & Young & Partners e.a. overwoog de Raad van State, in een zaak waarbij de opdracht eveneens werd gegund aan twee rechtspersonen, het volgende:

“12. In de huidige stand van het geding mag worden vastgesteld dat de opdracht niet gegund wordt aan één rechtspersoon, maar aan twee rechtspersonen, die echter vijf bedrijfsrevisoren inzetten - waarvan de namen telkens in de offerte worden vermeld; bovendien is de offerte van tussenkomende partijen ondertekend door de vijf voorgestelde leden.

Het lijken dan ook niet de organen van deze twee rechtspersonen te zijn die bepalen wie lid is van het college. Wie lid is vloeit voort uit de goedgekeurde offerte. Er lijkt dan ook een juridische band te zijn ontstaan tussen die vijf leden en de aanbestedende overheid waarbij de besteksbepaling die de onafhankelijkheid voorschrijft zowel bij het aangaan van de opdracht als tijdens de uitvoering ervan, ten aanzien van de leden gelding heeft. In die zin lijkt er dan ook een duidelijk verschil met de methode verworpen in het arrest nr. 155.096.

Overigens, zoals ook vermeld in de offerte van tussenkomende partijen gaat het telkens om vennoten van de inschrijvende vennootschappen waarvan de ene niet de hiërarchische meerdere is van de andere. Ook blijkt niet dat deze vennoten ondergeschikt zijn aan andere vennoten.

Ook het feit dat het college onder zijn leden een coördinator moet kiezen en dat luidens artikel 51, § 1, van het voornoemd bijzonder decreet van 14 juli 1998 elk lid van het college jaarlijks een verslag opstelt van zijn bevinden, lijkt dit dan niet uit te sluiten.

13. In de huidige stand van het geding volstaat dit om het middel niet ernstig te achten.”

13. Op het eerste gezicht bestaat er geen reden om in de huidige zaak anders te oordelen.

Ook te dezen wordt de opdracht niet gegund aan één rechtspersoon, maar aan twee rechtspersonen, die echter vijf bedrijfsrevisoren inzetten – waarvan de namen telkens in de offerte worden vermeld, met bijgevoegde *curricula vitae*. Bovendien is de offerte van de tussenkomende partijen ondertekend door de vijf voorgestelde leden van het college.

Anders dan het geval lijkt te zijn geweest in de zaak die heeft geleid tot het arrest nr. 155.096 lijken het hier dan ook niet de organen van de twee gekozen rechtspersonen te zijn, die bepalen wie lid is van het college. Wie lid is vloeit immers rechtstreeks voort uit de goedgekeurde offerte. Het bestek bepaalt dienaangaande ook uitdrukkelijk dat, behoudens gevallen van overmacht (ontslag, overlijden, langdurige afwezigheid), een lid van het college alleen kan worden vervangen met akkoord van de opdrachtgever.

Voorts lijkt ook de besteksbepaling die de onafhankelijkheid voorschrijft, ten aanzien van de leden gelding te hebben. Zoals ook vermeld in de

offerte van de tussenkomen de partijen gaat het telkens om vennoten van de inschrijvende vennootschappen waarvan de ene niet de hiërarchische meerdere is van de andere. Ook blijkt niet dat deze vennoten ondergeschikt zijn aan andere vennoten. Overigens zijn deze personen als bedrijfsrevisoren overeenkomstig de artikelen 13 en 14 van de wet van 22 juli 1953 ‘houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor’, zoals gecoördineerd bij koninklijk besluit van 30 april 2007, onderworpen aan een wettelijke vereiste van onafhankelijkheid.

Aldus blijkt niet *prima facie* dat er geen voldoende onderlinge onafhankelijkheid is tussen de leden van het college. Het feit dat te dezen drie leden vennoot zijn in dezelfde rechtspersoon lijkt, in het licht van het voorgaande, niet voldoende om anders te concluderen.

14. De verzoekende partijen voeren ook nog de schending aan van artikel 32 van de wet van 22 april 1999 ‘betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen’, dat luidt:

“Telkens als een opdracht bedoeld in artikel 34, 2° of 6° wordt gegeven aan een vennootschap als bedoeld in artikel 4, 2°, moet die onder haar vennoten, zaakvoerders of bestuurders een vertegenwoordiger-natuurlijke persoon bedoeld in artikel 4, 1°, aanduiden die instaat voor de uitvoering van de opdracht in naam en voor rekening van de vennootschap. Voor die vertegenwoordiger gelden dezelfde voorwaarden en dezelfde tuchtrechtelijke aansprakelijkheid als wanneer hij die opdracht in eigen naam en voor eigen rekening zou vervullen. De betrokken vennootschap kan haar vertegenwoordiger enkel ontslaan als zij tegelijkertijd zijn opvolger aanstelt.”

Op het eerste gezicht dient echter te worden vastgesteld dat voormelde bepaling niet van toepassing is op de tussenkomen de partijen, aangezien deze geen vennootschappen lijken te zijn als bedoeld in artikel 4, 2°, van voormelde wet, zijnde “vennootschappen met rechtspersoonlijkheid waaraan de hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent is verleend”.

In de mate dat in het middel een schending wordt aangevoerd van artikel 32 van de voormelde wet van 22 april 1999 lijkt het dan ook te falen naar recht.

15. Hoe dan ook lijkt de analoge bepaling vervat in artikel 16 van de op de tussenkommende partijen – bedrijfsrevisoren – wel toepasselijke voormelde wet van 22 juli 1953, op het eerste gezicht, niet te verhinderen dat, zoals te dezen in de offerte van de tussenkommende partijen gebeurd lijkt, er meerdere vertegenwoordigers-natuurlijke personen worden aangesteld.

Deze visie lijkt te stroken met het doel van de regeling die er in lijkt te bestaan te vermijden dat er een probleem van aansprakelijkheidsbeperking zou rijzen.

16. Het eerste middel is dan ook niet ernstig.

Nu het eerste middel niet ernstig is gebleken, dient de exceptie van gebrek aan belang die de tussenkommende partijen opwerpen bij dit middel in de huidige stand van het geding vooralsnog niet te worden onderzocht.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

17. In een tweede middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 25 van de wet van 15 juni 2006, artikel 95 van het koninklijk besluit Plaatsing, artikel 5, 9°, van de voormelde wet van 17 juni 2013, het gelijkheidsbeginsel, zoals vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’, het materieelmotiveringsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, het evenredigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoekende partijen achten deze bepalingen en beginselen geschonden, doordat:

“Eerste onderdeel

[...] verwerende partij, bij de puntentoekenning voor de subgunningscriteria, of onderdelen daarvan, van het [gunningscriterium] ‘kwaliteit’, gebruik maakte van een methodiek die niet toelaat het werkelijke belang van de verschillen tussen de offertes te waarderen

Terwijl, de door de aanbestedende overheid aangewende methode van puntentoekenning rechtvaardig, zorgvuldig en redelijk moet zijn en in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel

[...] [en]

Tweede onderdeel

Doordat, verwerende partij, bij de puntentoekenning op het onderdeel ‘Samenwerking met verificatie’ van het eerste subgunningscriterium van het gunningscriterium ‘Kwaliteit’, op het subgunningscriterium ‘Manier waarop de adviserende rol wordt uitgewerkt’ en op het subgunningscriterium ‘Voorstel m.b.t. bijkomende opdrachten’, aan ‘Deloitte & Grant Thornton’ telkens een pluspunt toekent, en

Doordat, verwerende partij, bij de puntentoekenning op het onderdeel ‘Samenwerking met verificatie’ van het eerste subgunningscriterium van het gunningscriterium ‘Kwaliteit’, op het subgunningscriterium ‘Manier waarop de adviserende rol wordt uitgewerkt’ en op het subgunningscriterium ‘Voorstel m.b.t. bijkomende opdrachten’, aan verzoekende partijen geen pluspunten toekent

Terwijl, de motieven om tot het toekennen van de pluspunten aan ‘Deloitte & Grant Thornton’ te besluiten niet in staat zijn om het toekennen ervan in feite en in rechte te dragen, en

Terwijl, de bestreden beslissing niet motiveert waarom aan opmerkelijke aspecten en voordelen van de offerte van verzoekende partijen geen pluspunten werden toegekend.”

Beoordeling

Eerste onderdeel

18. In het eerste onderdeel van het tweede middel betwisten de verzoekende partijen de door de verwerende partij gehanteerde beoordelingsmethode bij de beoordeling van het gunningscriterium “kwaliteit” aangezien deze methodiek niet zou toelaten het werkelijke belang van de verschillen tussen de offertes te waarderen.

19. Krachtens het in het middel geschonden geachte artikel 25 van de wet van 15 juni 2006 en artikel 95 van het koninklijk besluit Plaatsing dient bij een algemene offerteaanvraag, de opdracht te worden gegund aan de inschrijver die de regelmatige offerte heeft ingediend die de economisch voordeligste is vanuit het oogpunt van de aanbestedende overheid, rekening houdende met de gunningscriteria.

Een middel, waarin de verzoekende partij de beoordelingsmethode betwist, kan slechts ernstig worden geacht, wanneer die partij op het eerste gezicht aantoont dat de gehanteerde beoordelingsmethode in het kader van de betrokken opdracht niet heeft geleid tot de gunning aan de voormelde regelmatige inschrijver.

Het behoort voorts tot de beoordelingsvrijheid van de aanbestedende overheid de volgens haar best geschikte beoordelingsmethode van de gunningscriteria te kiezen, zij het dat die vrijheid wordt beperkt door de beginselen van behoorlijk bestuur en door hetgeen zijzelf in haar bestek heeft bepaald.

De Raad van State mag niet in de plaats van het bestuur de beoordelingsmethode bepalen maar desgevraagd de gebruikte methode op haar rechtmatigheid toetsen, meer bepaald betreffende de mate waarin ze de gelijke beoordeling van de offertes eventueel zou uitsluiten en dus het bepalen van de meest voordelige offerte onmogelijk zou maken.

Zo lijkt een beoordelingsmethode op afdoende wijze rekening te moeten houden met de verschillen tussen de offertes wat de diverse gunningscriteria betreft. Daarnaast lijkt de toegepaste beoordelingsmethode de in het bestek aangekondigde weging voor de verschillende gunningscriteria en subgunningscriteria en dus de verhouding hiertussen niet te mogen wijzigen.

20. In het gunningsverslag wordt de wijze waarop het gunningscriterium “kwaliteit” en de subcriteria ervan worden beoordeeld als volgt verduidelijkt:

“De offertes worden beoordeeld volgens 0-1-2 puntensysteem. Bij een verschil in beoordeling krijgt de inschrijver met de beste kwaliteit 2 en de andere inschrijvers 1 of 0 naargelang de beoordeling. Bij de vergelijking van de inschrijvers krijgen de inschrijvers bij een gelijkwaardige beoordeling een gelijke score (bv. een 2-2 score voor de beste kwaliteit). De punten worden dan herleid tot de percentages (zie bestek) van de vier subcriteria van het hoofdcriterium ‘kwaliteit’. Het eerst vermelde subcriterium bij het criterium ‘kwaliteit’ is onderverdeeld in organisatie, samenwerking met verificatie en planning. Deze onderdelen worden op 10% beoordeeld en in totaal staan ze op 30% van het eerst vernoemde subcriterium van het criterium ‘kwaliteit’.”

De verzoekende partijen verduidelijken hun grief stellende onder meer dat zij met toepassing van deze beoordelingsmethode voor het onderdeel “wijze van samenwerking met de verificatiediensten” van het eerste subgunningscriterium, voor het subgunningseriterium “manier waarop de adviserende rol wordt uitgewerkt” en voor het subgunningscriterium “voorstel m.b.t. bijkomende opdrachten” telkens een score van 1 behaalden, terwijl aan de gekozen inschrijvers hier telkens een score van 2 werd toegekend.

21. De aanbestedende overheid lijkt te dezen een “relatieve” methode te hanteren waarbij de offertes voor elk van de gunningscriteria of onderdelen ervan worden beoordeeld op grond van een schaal van 0, 1 of 2 punten naargelang ze de beste kwaliteit, een goede kwaliteit of een mindere kwaliteit aanbieden voor het betrokken criterium, waarna de verkregen punten worden “herleid” – niet in de zin van “verminderd”, maar van “omgezet” – tot een score overeenkomstig de vooropgestelde weging voor de betrokken criteria. Bij een

gelijkwaardige beoordeling krijgen de inschrijvers bovendien ook een gelijke score.

22. Op het eerste gezicht lijkt de aanbestedende overheid de in het middel aangehaalde bepalingen en beginselen niet te hebben geschonden door bij de beoordeling van de offertes precies elke offerte te vergelijken met elk van de andere offertes en aldus tot een rangschikking te komen tussen de drie offertes rekening houdend met de voor- en nadelen van elke offerte ten opzichte van en in verhouding tot elk van de andere offertes.

Zij blijkt weliswaar een beoordelingsmethode te hebben gebruikt waarbij slechts drie schalen worden gehanteerd, doch dit voor criteria die een veeleer beperkte weging van 5 tot 10 op 100 vertegenwoordigen. In die zin is de huidige zaak alvast niet helemaal vergelijkbaar met de zaak Dimarso, die leidde tot arrest nr. 219.515, waar de verzoekende partijen naar verwijzen maar waar de Raad, in het kader van de procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid, oordeelde dat er “in het algemeen [...] op het eerste gezicht vragen [zouden] kunnen rijzen bij het hanteren van een beoordelingsmethode waarbij slechts drie schalen worden gehanteerd voor een gunningscriterium dat een weging van 50/100 vertegenwoordigt”.

De te dezen gehanteerde werkwijze, lijkt ook geen methode in te houden waarbij ondanks grote verschillen tussen de offertes daarvoor telkens slechts één punt verschil wordt gehanteerd voor een criterium met een weging van 25 punten of waarbij aan de beste inschrijver het maximale aantal punten voor het betrokken beoordelingselement werd toegekend en aan de tweede gerangschikte inschrijver een nulscore, zoals door de Raad van State verworpen in de door de verzoekende partijen aangegeven arresten van de Raad van State respectievelijk met nr. 168.990, Allcom en nr. 227.235, Autonoom Provinciebedrijf Provinciaal Instituut voor Hygiëne.

De verzoekende partijen voeren voorts aan dat de toegekende pluspunten door de verwerende partij telkenmale onevenredig worden uitvergroot, zodat voor sommige criteria aan de gekozen inschrijvers “telkens het maximum

van de punten wordt toegekend en aan verzoekende partijen slechts de helft van de punten”.

Hieromtrent valt *prima facie* op te merken dat op het eerste gezicht nergens blijkt dat de toekenning van een “pluspunt” enkel kan betekenen dat de offerte van de gekozen inschrijvers globaal voor het betrokken subcriterium of onderdeel ervan slechts één punt beter gewaardeerd werd dan de offerte van de verzoekende partijen. Het pluspunt is immers slechts de vertolking van een in zijn geheel betere offerte wat het betrokken criterium betreft.

Dat de verwerende partij de toegekende punten heeft omgezet overeenkomstig de vooropgestelde weging lijkt haar bezwaarlijk ten kwade te kunnen worden geduid aangezien zij verplicht was om punten toe te kennen overeenkomstig de in het bestek vermelde weging.

Zoals hierna zal blijken uit de beoordeling van het tweede onderdeel van het middel, tonen de verzoekende partijen te dezen overigens niet aan dat de uiteindelijke puntenverdeling bij de door hen aangehaalde subcriteria of onderdelen ervan niet in verhouding zou staan tot de intrinsieke verschillen tussen de offertes zoals die weergegeven zijn in de woordelijke beoordeling van de offertes.

Evenmin tonen de verzoekende partijen aan dat de toepassing van de voormelde beoordelingsmethode tot een ongelijke behandeling in hun nadeel heeft geleid. Bij andere subgunningscriteria of onderdelen ervan, die door de verzoekende partijen in dit middelonderdeel niet worden geïllustreerd, behalen zij evenveel of meer punten als de gekozen inschrijver of als enige het maximale aantal punten en genieten zij vervolgens evenzeer de omzetting van de behaalde punten overeenkomstig de vooropgestelde weging van de betrokken criteria.

De verzoekende partijen maken op het eerste gezicht dan ook niet aannemelijk dat de gehanteerde beoordelingsmethode in het kader van de betrokken opdracht, zoals zij in hun grief betogen, niet heeft “toe[gelaten] het werkelijke belang van de verschillen tussen de offertes te waarderen”. Het feitelijk

uitgangspunt van het middelonderdeel lijkt dus te falen zodat de schending van de in het middel vermelde rechtsbepalingen en -beginselen niet lijkt aangetoond.

23. Het eerste onderdeel van het tweede middel is niet ernstig.

Tweede onderdeel

24. In het tweede onderdeel van het tweede middel voeren de verzoekende partijen in essentie aan dat de motivering voor de kwalitatieve beoordeling van de offertes voor diverse subgunningscriteria of onderdelen ervan niet draagkrachtig is.

25. De aanbestedende overheid beschikt bij de inhoudelijke beoordeling van de offertes en hun toetsing aan de gunningscriteria over een grote beoordelingsvrijheid. De Raad van State mag zich niet in de plaats van het bestuur stellen en de rangschikking op grond van een eigen beoordeling wijzigen.

Wel mag hij desgevraagd nagaan of de inhoudelijke beoordeling van de offertes is verricht aan de hand van de gunningscriteria die in het bestek of de aankondiging van de opdracht zijn opgenomen, nu geen andere gunningscriteria bij de beoordeling mogen worden betrokken, of de offertes zijn beoordeeld op grond van alle in het bestek vermelde gunningscriteria en of daarbij de grenzen van de redelijkheid niet zijn overschreden.

26. De ingeroepen formelemotiveringsplicht, zoals die door de verzoekende partijen wordt afgeleid uit de artikelen 2 en 3 van de voormelde wet van 29 juli 1991 en artikel 5, 9°, van de voormelde wet van 17 juni 2013, houdt in dat de gunningsbeslissing de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen; die motivering moet afdoende zijn ten einde een belanghebbende in staat te stellen terdege te oordelen of het zin heeft zich tegen de beslissing te verweren met de middelen die het recht hem terbeschikking stelt. De formelemotiveringsplicht lijkt te vereisen dat de niet-gekozen inschrijver, op grond van die motivering, weet waarom de

aanbestedende instantie, in het licht van de gunningscriteria en de kenmerken en relatieve voordelen van de gekozen offerte, de voorkeur gaf aan die offerte.

27. In de bestreden gunningsbeslissing wordt wat de motieven voor de keuze van de begunstigden van de opdracht betreft, verwezen naar “de motivering en het besluit “ opgenomen in het gunningsverslag die geheel worden onderschreven.

In het gunningsverslag blijkt bij de beoordeling van het gunningscriterium “kwaliteit van het voorstel” en onderdelen ervan telkens voor de drie inschrijvers een beschrijvende evaluatie te zijn opgenomen van de relevante elementen in elke offerte met betrekking tot de betrokken onderdelen, waarna nog enkele samenvattende motiveringen volgen bij de eigenlijke puntentoekenning.

28. In de mate dat in het middel de formele motivering aan de orde is, tonen de verzoekende partijen op het eerste gezicht niet aan waarom voormelde motieven in het gunningsverslag hen niet in staat stelden terdege te oordelen of het zin heeft zich in rechte te verweren tegen de bestreden beslissing. Het tegendeel blijkt veeleer uit het middel, waarin de verzoekende partijen deze motivering uitgebreid betwisten. Aldus lijkt op dat punt voldaan aan de formelemotiveringsverplichting, minstens aan de *ratio legis* ervan.

In zoverre dat de verzoekende partijen de schending aanvoeren van de formelemotiveringsverplichting is het middelonderdeel niet ernstig.

29. Wat de beweerde schending van de materiëlemotiveringsplicht betreft, valt op te merken dat de kritiek van de verzoekende partijen ook in het kader van het tweede middelonderdeel beperkt is tot de beoordeling van het onderdeel “samenwerking met verificatiediensten” van het eerste subgunningscriterium, van het subgunningscriterium “manier waarop de adviserende rol wordt uitgewerkt”, en van het subgunningscriterium “voorstel met betrekking tot bijkomende opdrachten”.

30.1. Met betrekking tot de beoordeling van het onderdeel “wijze van samenwerking met de verificatiediensten” van het eerste subgunningscriterium voeren de verzoekende partijen aan dat de toekenning van een pluspunt aan de tussenkomen de partijen wegens de aanwezigheid van de verificateurs tijdens de controle, zodat ze zouden kunnen “verantwoorden waarom ze bij een controle iets op een bepaalde manier hebben aangepakt”, weinig ernstig is.

De wijze waarop de controle zal worden uitgevoerd, moet volgens hen immers reeds op voorhand worden bepaald in de offerte. De mogelijkheid om, ter plaatse, aan een verificateur uit te leggen waarom men iets op een bepaalde manier aanpakt, heeft volgens hen zo weinig of geen meerwaarde.

Indien de verwerende partij dan toch belang hecht aan de mogelijkheid tot directe toelichting aan de verificateurs, is het volgens de verzoekende partijen bovendien bijzonder vreemd dat de verwerende partij volledig voorbijgaat aan het geheel van de door verzoekende partijen gedane voorstellen in het kader van de samenwerking met de verificateurs. De door hen aangeboden eRoom biedt volgens hen immers dezelfde voordelen als het voorstel van de tussenkomen de partijen met het bijkomende voordeel dat de verificateur zich niet hoeft te verplaatsen en niet gebonden is door bepaalde uren. Van de eRoom wordt echter, zelfs in het beschrijvend gedeelte van de motivering, geen melding gemaakt.

30.2. Voor het onderdeel “wijze van samenwerking met de verificatiediensten” van het eerste subgunningscriterium binnen het gunningscriterium “kwaliteit van het voorstel” behalen de verzoekende partijen 5 punten, tegenover 10 punten voor de gekozen inschrijver en 0 punten voor de derde inschrijver. Dit wordt in het gunningsverslag gemotiveerd als volgt:

“

	Mazars en Callens, Pirenne, Theunissen & Co		Deloitte & Grant Thornton		E & Y	
Samenwerking verificatie	-De controles van verificateurs en van accountants worden zo veel mogelijk op	0	Zowel bij het opstellen van het controleplan als bij de uitvoering	2	-Startvergadering met de sectorverantwoordelijke van de verificatiedienst	1

	<p>elkaar afgestemd om dubbele controles te vermijden</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er wordt een planningsvergadering georganiseerd waarin meegegeven wordt welke waarden belangrijk zijn -De accountants stoelen zich op de bevindingen van de verificateurs om hun controles te beperken tot het niveau van de scholengroepen en de consolidatie op hoger niveau -De verificateurs kunnen in de accountants een partner zien voor externe adviesverlening. 		<p>worden de verificateurs nauw betrokken. De offerte legt de nadruk op het feit dat deze samenwerking leidt tot een uitwisseling van ervaring en expertise:</p> <ul style="list-style-type: none"> -De verificateur dient na te gaan, in welke mate de scholengroep de gevraagde voorbereidingen ten behoeve van de controle heeft opgesteld, en staan indien nodig voor de eventuele bijsturing in. -De verificateurs geven de eerste bevindingen weer op de afsluiting van de Scholengroep -De verificateurs zijn aanwezig tijdens controle van college van accountants bij de Scholengroep -De verificatie geeft de eerste validatie over ontwerprapporten opgesteld door het college -Er is een jaarlijkse opleiding voorzien -Het controleplan komt tot stand in onderling overleg met de verificateurs 		<ul style="list-style-type: none"> -Vergadering met verificateurs verantwoordelijk voor de verschillende scholengroepen en de Raad om toelichting te geven bij de bevindingen en aanbevelingen in voorgaande rapporten en bij de genomen stappen om die aanbevelingen te implementeren -Voorzien een tweedaagse opleiding bij de aanvang van de opdracht - Op regelmatige basis overleg doorheen de 4 fasen -Problemen worden in eerste instantie besproken met de verificateur en de algemeen directeur van de betreffende scholengroep. -Vragenlijst, waarin de documenten opgelijst staan die door de Scholengroepen en de Raad dienen voorbereid te worden, wordt besproken met verificateurs. -Verificateurs doen een voorafgaande controle. 	
Herleiden tot 10 %	Dit criterium is minder concreet uitgewerkt in vergelijking met de andere twee offertes.	0	De aanwezigheid van de verificateurs tijdens de controle van het college van accountants bij de scholengroep, levert een pluspunt op. Zo kunnen ze bijvoorbeeld	10		5

		verantwoorden waarom ze bij een controle iets op een bepaalde manier hebben aangepakt.			
--	--	---	--	--	--

”

Daarbij dient te worden vastgesteld dat de motieven in het gunningsverslag aldus niet beperkt zijn tot hetgeen door de verzoekende partijen in hun verzoekschrift wordt aangehaald.

Voorts blijkt op het eerste gezicht uit het gunningsverslag samen genomen met de offerte van de gekozen inschrijvers dat de werkwijze, die de verwerende partij in het besluit bij de offerte van de gekozen inschrijvers positief acht, het feit is dat de gekozen inschrijvers erin voorzien dat de verificateurs aanwezig zijn bij de controle zodat de verificateurs aan de gekozen inschrijvers verduidelijkingen kunnen geven. De verificateurs zouden volgens de offerte immers op grond van hun voorcontrole een goede kijk hebben op de scholengroep en bijgevolg op deze wijze knelpunten en problemen onmiddellijk kunnen voorleggen aan het projectteam van de gekozen inschrijvers.

Op het eerste gezicht lijkt het de grenzen van een redelijke beoordeling niet te buiten te gaan dat de verwerende partij om die reden meer punten toekent aan de offerte van de gekozen inschrijvers voor het betrokken criteriumonderdeel. De verzoekende partijen betwisten niet dat zij in hun offerte geen vergelijkbare aanwezigheid van de verificateurs tijdens de controle voorzien.

Voorts lijken de elementen die de verzoekende partijen in hun verzoekschrift aanbrengen en waarvan zij menen dat deze hadden moeten leiden tot een betere beoordeling van hun offerte in vergelijking tot de gekozen inschrijvers op het eerste gezicht ook terug te vinden in de offerte van de gekozen inschrijvers.

Uit het gunningsverslag blijkt overigens dat de aanwezigheid van een eRoom zowel bij de verzoekende partijen als bij de gekozen inschrijvers

positief wordt gewaardeerd bij de beoordeling van het subgunningscriterium “Organisatie opdracht”.

31.1. Met betrekking tot de beoordeling van het subgunningscriterium “manier waarop de adviserende rol wordt uitgewerkt” stellen de verzoekende partijen zich de vraag hoe men een termijn kan vooropstellen om advies te verlenen indien men het voorwerp van het advies niet kent. De verzoekende partijen zien alvast niet in hoe een continue adviserende rol van de coördinator en een overlegde jaarlijkse planning, waar invulling wordt gegeven aan de adviserende rol zoals aangeboden in hun offerte, en waarbij dus ook afspraken kunnen worden gemaakt over het tijdsverloop verbonden aan bepaalde opdrachten tot adviesverlening, geen aanspraak zouden kunnen maken op een pluspunt en de verbintenis tot een advies binnen een bepaalde termijn zonder kennis van het voorwerp van het te verlenen advies, wel.

In de mate dat in de motivering voorts gewezen wordt op het feit dat geen bijkomend honorarium wordt aangerekend, miskent de verwerende partij volgens de verzoekende partijen bovendien de draagwijdte van dit subcriterium dat immers geen betrekking heeft op de prijs en reeds het voorwerp uitmaakt van een afzonderlijk subgunningscriterium “prijs bijkomende opdrachten”.

De verzoekende partijen menen bovendien een tegenstrijdigheid te ontwaren tussen de stelling dat “Deloitte & Grant Thornton” geen bijkomend honorarium voor “vrije vraagstelling” zouden rekenen en het feit dat toch een prijs wordt opgegeven voor bijkomende opdrachten, waaronder, zoals is aan te nemen, ook bijkomende adviesopdrachten.

31.2. Voor het subgunningscriterium “manier waarop de adviserende rol wordt uitgewerkt” behalen de verzoekende partijen 2,5 punten, tegenover 5 punten voor de gekozen inschrijvers en 0 punten voor de derde inschrijver. Dit wordt in het gunningsverslag aangegeven in een vergelijkend overzicht van de eigenheden van de drie offertes, waarna de toekenning van de maximale score van 5 punten voor de gekozen inschrijvers in het besluit als volgt wordt gemotiveerd:

“De adviserende rol ten opzichte van scholengroep en Raad en ten opzichte van de Begeleidingscommissie wordt zeer uitgebreid beschreven. Er wordt in dit voorstel een termijn van adviesverlening voorzien, wat in de andere voorstellen niet het geval is. Bovendien wordt geen bijkomend honorarium voor vrije vraagstelling en overleg aangerekend. Een hogere score is hier verantwoord.”

Daarbij dient te worden vastgesteld dat het motief dat in de offerte van de gekozen inschrijvers de adviserende rol ten opzichte van scholengroep en Raad en ten opzichte van de Begeleidingscommissie zeer uitgebreid wordt beschreven door de verzoekende partijen niet lijkt te worden betwist.

Voorts lijkt het op het eerste gezicht de grenzen van een redelijke beoordeling niet te buiten te gaan dat de aanbestedende overheid een offerte waarin reeds in een concrete uitwerking van termijn van adviesverlening is voorzien, beter waardeert dan voorstellen waarin dit niet het geval is.

Ook het motief dat geen bijkomend honorarium voor vrije vraagstelling en overleg wordt aangerekend, lijkt op het eerste gezicht wel degelijk verband te houden met het subcriterium “manier waarop de adviserende rol wordt uitgewerkt”. De in de offerte van de gekozen inschrijvers geboden vrije vraagstelling en overleg, naast de formele kanalen, heeft immers betrekking op de kwaliteit van de dienstverlening zelf. Bovendien is er op het eerste gezicht geen sprake van een tegenstrijdigheid in de offerte aangezien in de offerte duidelijk wordt aangegeven dat deze dienstverlening beperkt is tot de gevallen waar het geen uitbreiding van de normale controleopdracht betreft.

32.1. Met betrekking tot de beoordeling van het subgunningscriterium “voorstel met betrekking tot bijkomende opdrachten” voeren de verzoekende partijen ten slotte aan dat zij in hun offerte ook een reeks van voorbeelden van instrumenten aangereikt hebben, alle gericht op financiële controle, zodat de overweging dat zij geen of minder passende voorbeelden zouden hebben aangeleverd elke ernst ontbeert. Voorts zien zij niet in hoe een verwijzing naar een “generieke verzamelnaam” in de offerte van de gekozen inschrijvers “passender” kan zijn dan een verwijzing naar specifieke standaarden.

Daarnaast is het volgens de verzoekende partijen veeleer een teken van onzorgvuldigheid dat een inschrijver zich verbindt tot een absolute termijn waarbinnen men een bijkomende opdracht zal afhandelen zonder te weten wat die opdracht inhoudt.

Mocht door de verwerende partij hier toch worden gedoeld op de termijn van twee weken om, naar aanleiding van een bijkomende opdracht, een passend voorstel te doen voor behandeling dan geldt volgens de verzoekende partijen dat men, in redelijkheid, niet kan aannemen dat, mochten de verzoekende partijen een bijkomende opdracht ontvangen, zij gedurende twee weken niets van zich zouden laten horen. Een vermelding dat men binnen de twee weken zal reageren, heeft volgens hen dan ook geen enkele meerwaarde. Zij verwijten de verwerende partij dat zij de door hen vooropgestelde methodologie op maat van de bijkomende opdracht lager waardeert dan een – bij gebrek aan voorwerp schijnbaar holle – verbintenis tot een termijn.

32.2. Voor het subgunningscriterium “voorstel met betrekking tot bijkomende opdrachten” behalen de gekozen inschrijvers 5 punten, tegenover 2,5 punten voor de verzoekende partijen en voor de derde inschrijver. Dit wordt in het gunningsverslag gemotiveerd als volgt:

“

	Mazars en Callens, Pirenne, Theunissen & Co		Deloitte & Grant Thornton		E & Y	
Voorstel m.b.t. bijkomende opdrachten	-Specifiek advies in het verlengde van de opdracht -Optimalisatie centrale diensten en beleidsmonitoringsysteem -Isae 3000 opdrachten -Fiscaal advies -Forensic audit -It audit -ESR 2010	1	-Aanpak: coördinator van het college wordt aangesproken, er wordt een passend voorstel opgemaakt binnen een termijn van 2 weken -Voorbeeld: nazicht werkprogramma's van de verificatie op volledigheid, opleiding m.b.t interne controle aan de Scholengroepen en verificatie, afstemming van de	2	- Methodologie op maat waarbij geëvalueerd zal worden welke internationale aanvaarde standaarden dienen toegepast worden - Voorbeeld: IT-beleid (cloud)	1

			audit met de International Standards of Auditing, bijzondere opdracht m.b.t. Coda, subsidies, fraude enz., controle n.a.v. het budget, advies m.b.t. boekhoudkundige verwerking, forensisch onderzoek, IT-audit.			
Herleiden tot 5 %		2,5	De voorbeelden die in deze offerte worden gehanteerd, hebben betrekking op de financiële controle. In de andere offertes werden er geen of minder passende voorbeelden voorgesteld. Bovendien wordt er in dit voorstel een termijn van behandeling vooropgesteld, wat in de andere voorstellen niet het geval is. Dit levert een pluspunt op.	5		2,5

”

Ook hier tonen de verzoekende partijen op het eerste gezicht niet aan dat de aangegeven motieven in het gunningsverslag niet draagkrachtig zouden zijn om voormeld puntenverschil te verantwoorden.

De zogenaamd passende voorbeelden die de verzoekende partijen in hun offerte zouden hebben opgesomd en die zij vermelden in het verzoekschrift lijken op het eerste gezicht immers geen voorbeelden te zijn van bijkomende controleopdrachten, doch slechts een opsomming te betreffen van een aantal internationaal geaccepteerde audit- en accountingstandaarden. Het enige concrete voorbeeld van bijkomende opdracht dat zij in hun offerte aanhalen, lijkt, zoals vermeld in het gunningsverslag, betrekking te hebben op het IT-beleid van

het GO! (Cloud), wat *prima facie* geen verband lijkt te houden met financiële controle.

Voorts lijkt volgens de motivering in het gunningsverslag en de offerte van de gekozen inschrijvers de termijn die de verwerende partij positief waardeert, betrekking te hebben op de termijn voor het opmaken van een voorstel tot en niet op de termijn voor de behandeling zelf van een bijkomende opdracht. Het lijkt dan ook niet dat dit van onzorgvuldigheid in hoofde van de gekozen inschrijvers of de verwerende partij zou getuigen. Evenmin lijkt het dat de verzoekende partijen in hun offerte een vergelijkbare termijn zouden hebben vooropgesteld. Dat de verzoekende partijen hiertoe mogelijks evenzeer in staat zijn, lijkt op het eerste gezicht niet relevant aangezien de verwerende partij zich bij de beoordeling dient te steunen op de ingediende offertes.

33. Uit het voorgaande dient te worden besloten dat de verzoekende partijen niet met de vereiste *prima facie* ernst aantonen dat de gegeven motivering onjuist is of de toegekende punten voor voormelde subcriteria of onderdelen ervan niet in verhouding zouden staan tot de verschillen tussen de offertes.

Aldus tonen zij evenmin aan dat de verwerende partij de grenzen van de redelijkheid zou hebben overschreden bij het uitoefenen van haar beoordelingsvrijheid en de in het middel vermelde beginselen zou hebben geschonden.

34. Het tweede onderdeel van het tweede middel is derhalve evenmin ernstig.

IX. Besluit

35. Geen van beide middelen is ernstig gebleken. De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid dient dan ook te worden verworpen.

Bijgevolg is er geen noodzaak tot onderzoek en beoordeling van de exceptie bij het middelonderdeel, aangebracht door de verwerende partij betreffend het belang bij het middel.

X. Kosten

36. Er is te dezen grond om met toepassing van artikel 30/1 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en artikel 67, § 1, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’, de verwerende partij de door haar gevraagde basisrechtsplegingsvergoeding van 700 euro toe te kennen, nu zij door de verwerping van de vordering tot schorsing als in het gelijk gestelde partij dient te worden beschouwd.

BESLISSING

1. Het verzoek van de bv cvba Deloitte Bedrijfsrevisoren en de bv cvba Grant Thornton Bedrijfsrevisoren tot tussenkomst wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

3. De verzoekende partijen worden, elk voor een vijfde, verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op een rolrecht van 1000 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

De tussenkomende partijen worden verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op een rolrecht van 300 euro, elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van drie maart 2016, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Dierk Verbiest